استقامت
هفته نامه

صاحب امتیاز و مدیر مسوول: سید نظام‌الدین نعمت‌ا... زاده
جانشین مدیرمسوول: مهدی محبی کرمانی
سردبیر: محمد لطیف‌کار

دبیر تحریریه : اسما پورزنگی‌آبادی
دبیر گروه فرهنگ و هنر: رضا شمسی
همکار بازرگانی: زهرا محمدی

صفحه آرایی: معین فروزنده
نشانی: کرمان - شهرک باهنر، خیابان بحرالعلوم، کوچه ۱۴، مجتمع مس، بلوک ۶، طبقه اول شرقی

کدپستی: ۷۶۱۸۷۶۵۵۲۱
تلفکس: ۳۲۴۵۹۵۴۹
لیتوگرافی و چاپ: کارمانیا

تماس با سردبیر : mlatifk@gmail.com
www.esteghamatnews.ir

مسعود دهقانی کاندیدای بخش بازرگانی انتخابات اتاق و مدیرعامل جنوب‌شرق:

باید برای تغییر اتاق اقدام کنیم

● اتاق بازرگانی جای تفکرات کارمندی نیست

● در حوزه‌ی گردشگری ضعف نظارت و برنامه‌ریزی داریم

گروه اطلاع‌رسانی ـ در اظهارنظر کردن یکی از صریح‌ترین و در اقدام و عمل یکی از مصمم‌ترین و جدی‌ترین فعالان بخش گردشگری استان کرمان است. کسی که از ۲۵ سال پیش تاکنون، همه‌ی ناملایمت‌ها را تاب آورده و نگذاشته هیچ توفانی چراغ یکی از موفق‌ترین آژانس‌های هواپیمایی کرمان را خاموش کند.

مسعود دهقانی؛ مدیرعامل آژانس جنوب‌شرق در استان کرمان نه فقط یک فعال گردشگری، که یک کارآفرین موفق هم هست. کسی که با راه‌اندازی این دفتر مسافرتی ۶۰ نفر نیرو را به‌طورمستقیم به‌کار گرفته و خدماتی ارائه می‌کند که علاوه بر تنوع، کیفیت بالایی هم دارد. دامنه‌ی فعالیت‌های آژانس تحت مدیریت دهقانی، فقط محدود به جابه‌جایی تور نیست. دهقانی برای اولین‌بار، ۱۵ سال پیش پرواز «کرمان ـ کیش» و هفت سال پیش پرواز «کرمان ـ شیراز» را راه‌اندازی کرد و امروز هم، پروازهای زاگرس و ایرباس مسیر «کرمان ـ تهران» را برقرار کرده و طی سالیان گذشته یکی از کسانی بوده که با فریاد بلند خواستار خروج کرمان از بن‌بست پروازی و راه‌اندازی پروازهای خارجی بوده و در این زمینه تلاش‌هایی را هم انجام داده است.

به لیست بلند فعالیت‌های او برگزاری چندین فم‌تور خارجی برای معرفی استان کرمان و راه‌اندازی نخستین قطار گردشگری «کرمان ـ راین» را هم باید اضافه کرد. او می‌گوید که چنانچه راه‌آهن و دیگر نهادها بخواهند؛ آمادگی کامل برای استمرار فعالیت این قطار را هم دارد.

دهقانی یادآور می‌شود: همه‌ی آنچه را که در جنوب‌شرق تاکنون انجام داده است، بدون یک ریال تسهیلات دولتی بوده و هیچ حمایت خاصی از هیچ نهادی هم برای انجام آن نشده است. او رمز موفقیت خود را این‌گونه بیان می‌کند: «ما اصل کار را بر صداقت گذاشتیم که به هرچه می‌گوییم عمل کنیم. هفته‌ای ۷۰۰، ۸۰۰ نفر در قالب تور از دفتر ما خدمات می‌گیرند ولی کم‌ترین نارضایتی وجود ندارد. این، حاصل تلاش و زحمت همه‌ی همکاران من در جنوب‌شرق است و تصور نکنید کار آسانی است».

دهقانی می‌افزاید: «این‌طور هم نبوده که همه‌ی شرایط را برای ما فراهم کرده باشند و بگویند حالا بیایید ایده و برنامه‌هایتان را اجرا کنید. نه؛ اصلا تنگ‌نظری زیادی در استان بوده و همیشه مشکلات فراوانی برایمان درست کرده‌اند؛ ولی با عشقی که به گردشگری داشته‌ایم راهی را که شروع کرده‌ایم، ادامه داده‌ایم و همواره به‌دنبال کارهای نو و جدید بوده‌ایم، با این ویژگی که نه فقط قشر خاصی، بلکه همه‌ی مردم بتوانند از آن استفاده کنند». دهقانی می‌گوید: «در این کار، فقط به اقتصاد فکر نمی‌کنیم. هدف ما چیزی فراتر از کسب سود اقتصادی است. ما به‌دنبال ارتقاء استان و گردشگری استان هستیم. در پرواز «کرمان ـ شیراز»، بیش از ۵۰ میلیون تومان در هشت سال پیش ضرر کردیم؛ ولی ادامه دادیم، تا امروز که سه پرواز دارد انجام می‌شود».

دهقانی برای نوروز امسال هم برنامه‌ای که یازدهم اسفندماه جاری برگزار می‌شود شرکت کند و در بخش بازرگانی کاندیدا شده است. به همین بهانه و برای معرفی بیش‌تر دیدگاه‌هایش، با او گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید:

آقای دهقانی؛ وضعیت امروز گردشگری استان کرمان را چه‌طور می‌بینید؟ این حوزه، با چه ضعف‌هایی روبه‌روست؟

در بخش گردشگری در استان کرمان با وجود این همه جاذبه و ظرفیت نسبت به استان‌های دیگر کم کار شده است؛ آن هم در شرایطی که ما هفت اثر ثبت جهانی و حدود ۷۰۰ اثر ثبت ملی داریم و جاذبه‌های طبیعی مهمی چون بیابان لوت هم در استان ماست. کم‌تر استانی این چنین ظرفیت‌های منحصر به‌فردی دارد. این را از زبان کسانی می‌گویم که از خارج از استان و کشور می‌آیند و کرمان را می‌بینند و همه تاسف می‌خورند که این همه جاذبه در کرمان، مغفول مانده است. در بخش گردشگری خیلی کارهای نکرده وجود دارد که باید آن را انجام دهیم. اگر گردشگری فعال شود، اشتغال‌زایی و توسعه‌ی پایدار به دنبال دارد و می‌تواند استان را دگرگون کند. رونق گردشگری جز با هم‌افزایی بخش دولتی و بخش خصوصی محقق نمی‌شود؛ اما متاسفانه در بخش دولتی رفت‌وآمد مسئولین گردشگری در استان به یک رویه تبدیل شده و تا فردی می‌آید و بر امور مسلط می‌شود، می‌رود و نفر بعدی جای او می‌نشیند و این باعث شده انسجام کافی در بخش دولتی گردشگری حاصل نشود. در شرایطی که از لحاظ اقتصادی با مشکلات جدی روبه‌رو شده‌ایم، گردشگری از آن حوزه‌هایی است که با برنامه‌ریزی درست می‌تواند تهدیدات را به فرصت تبدیل کند. ورود تور و گردشگر به استان علاوه بر حوزه‌ی اقتصادی، در بخش فرهنگی نیز می‌تواند بسیار موثر عمل کند.

شما با علم به این شرایط و تجربیاتی که دارید؛ قصد کردید به‌عنوان یکی از نمایندگان گردشگری استان در انتخابات اتاق شرکت کنید. می‌خواهم بدانم راه‌حل عبور از این رکود در بخش گردشگری را در چه می‌دانید و چه برنامه‌ای برای آن دارید؟

من ۱۵ سال نایب رئیس کمیسیون گردشگری اتاق کرمان بودم و در دوره‌ی هفتم هم عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی بودم و با تجربیاتی که دارم می‌توانم بگویم به‌طور نسبی با مسائل ومشکلات گردشگری استان آشنا هستم. ببینید؛ اتاق پارلمان بخش خصوصی است و ما باید بتوانیم از این فرصت استفاده کرده و خیلی از مسائل را با انسجام و هم‌افزایی بیش‌تر به نتیجه برسانیم. با احترام به همه‌ی زحماتی که تاکنون دوستان ما در اتاق کشیده‌اند اما باید بگویم متاسفانه تاکنون نتوانسته‌ایم در قامت یک پارلمان واقعی بخش خصوصی، ورود جدی به مباحث مهم داشته باشیم و بر مسائل استان تاثیر بگذاریم. انتظارات فراوانی وجود دارد که برآورد نشده در حالی‌که اتاق قابلیت زیادی برای پاسخگویی به انتظارات را دارد. من معتقدم در وهله‌ی اول، اتاق باید از روزمرگی و انفعالی که به آن دچار شده خارج شود و نباید با تفکر و مشی دولتی به امور بپردازد به گونه‌ای که انگار شعبه‌ای از یک اداره‌ی دولتی است. برای کلیه‌ی این مسائل راه‌حل‌هایی وجود دارد. علاوه بر تجربیاتی که در این ۲۵ سال فعالیت آژانس جنوب‌شرق کسب کرده‌ام، هم‌اکنون بازرس انجمن صنفی دفاتر آژانس‌های مسافرتی ایران نیز هستم و با شرکت در جلسات مختلف و آشنایی با مسائل استان‌های مختلف، می‌توانم بگویم با وضعیت گردشگری ایران هم آشنایی دارم. سعی می‌کنم از این تجربیات برای پیشبرد گردشگری استان استفاده کنم و در خودم این توانایی را می‌بینم تا زمینه را برای انجام فعالیت‌هایی که در استان قابل اجراست وتا حالا انجام نشده فراهم کنم و اتاق بازرگانی را بهترین فرصت برای اجرای این برنامه‌ها می‌دانم. اتاق می‌تواند در تعامل با بخش دولتی، به نقش مشورتی خود جامه‌ی عمل بپوشاند.

یکی از مباحثی که در حوزه‌ی گردشگری کرمان مطرح می‌شود عدم اتحاد و همگرایی بین ارکان مختلف بخش خصوصی است و حتی برخی این ناهماهنگی را یکی از چالش‌های عمده‌ی گردشگری کرمان قلمداد می‌کنند. نظر شما در این‌باره چیست؟ آیا برنامه‌ای برای ایجاد وحدت دارید؟

۱۰۰ درصد. یکی از مهم‌ترین نقش‌های کمیسیون گردشگری اتاق همین ایجاد انسجام بیش‌تر و استفاده از نظرات کلیه‌ی فعالان گردشگری و هم‌افزایی است. لازمه‌ی این ایفای نقش هم آن است که ابتدا کمیسیون را

از حالت اداری خارج کنیم و تکاپوی بیش‌تری در آن ایجاد کنیم؛ ایجاد انسجام بین بخش خصوصی گردشگری قابل تحقق است. در مورد بخش دولتی هم، با تعامل و برنامه‌ریزی می‌توانیم زبانی مشترک پیدا کرده و بر سر منافع استان با هم گفت‌وگوهای نتیجه‌بخش داشته باشیم.

به‌طور مشخص چه برنامه‌ای دارید تا انسجام در بخش خصوصی گردشگری اتفاق بیفتد؟ فکر نمی‌کنم کار ساده‌ای باشد چون اگر بود این همه شعار آن را داده‌اند محقق هم می‌شد. ولی همچنان می‌گویند نمی‌توان همه‌ی فعالان گردشگری استان کرمان را دور یک میز نشاند.

این را من قبول ندارم که دور یک میز نمی‌توانند بنشینند. مشکلی که وجود دارد اما از طرف بخش دولتی ایجاد شده که مجوز کار به افرادی داده که هیچ شناخت و دانش و انگیزه‌ای برای کار در بخش گردشگری نداشته‌اند. این افراد نه‌تنها کار موثری نمی‌توانند انجام دهند بلکه در روند امور، اختلال هم ایجاد می‌کنند. در واقع، اگر گردشگری کرمان را یک زنجیره در نظر بگیریم، این گروه‌های غیرحرفه‌ای، حلقه‌های ضعیفی را ایجاد کرده‌اند که موجب می‌شود انسجام و اتحاد به هم بخورد. گردشگری یک کار صرفا تجاری نیست و اگر کسی این‌گونه به آن نگاه کند نتیجه نمی‌گیرد. گردشگری به عشق و علاقه و تعهد نیاز دارد. فعالان حرفه‌ای بخش گردشگری استان ما می‌توانند دور یک میز بنشینند و با هم گفت‌وگو کنند و در کنار هم حرکت کنند ولی کسانی که از عهده‌ی انجام کار در سطح بالا برنمی‌آیند، گاها کارشکنی‌هایی ایجاد کرده و متاسفانه تنگ‌نظری که دارند گاهی بر بخش دولتی نیز تاثیر می‌گذارند و ما در استان شاهدیم که بخش دولتی از این افراد ضعیف تاثیر هم می‌گیرد. در حوزه‌ی فعالیت‌های گردشگری در استان ضعف نظارت نیز وجود دارد به‌طور مثال، خیلی از دفاتر مسافرتی ما هستند که شاید چندین‌بار مدیران آن‌ها عوض شده باشد ولی بخش دولتی اصلا اطلاع از وضعیت این دفاتر ندارد و شاید حتی ندانند که مدیرشان کیست و آیا مدیر فنی دارند یا نه؟ خیلی از دلالان هم دارند از این فرصت استفاده می‌کنند و سودهایی به دست می‌آورند که قابل مقایسه با دفاتر مسافرتی نیست و هیچ نظارت قوی‌ای هم وجود ندارد.

گفته می‌شود یکی از نیازهای جدی گردشگری کرمان تهیه‌ی یک طرح جامع است. در این دوره‌ی کمیسیون گردشگری اتاق وعده‌ی تهیه‌ی آن را دادند که گویا به نتیجه‌ای هم نرسید. آیا شما هم فکر می‌کنید نیاز امروز و اول گردشگری استان تهیه‌ی طرح است؟

من هم دقیقا همین نظر را دارم و این، بدیهی است باید یک هدف و چشم‌انداز پنج یا ۱۰ ساله برای خودمان تعریف کنیم و فعالیت‌ها را در همان راستا هدایت کنیم. اگر بخواهیم بی‌برنامه و طرح ادامه دهیم، وضعیت ما همین خواهد شد که اکنون هم در آن هستیم. نتایج تهیه‌ی طرح جامع گردشگری را استان‌هایی مثل یزد و اصفهان دیده‌اند و در حوزه‌ی گردشگری پیشرفت کرده‌اند. بدون برنامه و حساب‌وکتاب نمی‌توان موفق شد. ما هم اگر بخواهیم استان را از این سردرگمی نجات دهیم، راهش تهیه‌ی برنامه‌ای قوی است. نکته‌ای که نباید از آن غفلت کرد این است

که اتاق نیاز دارد افراد جدید با انگیزه و ایده و برنامه‌های جدید روی کار بیایند تا تغییر و تحولی ایجاد شود.

یکی از دغدغه‌های جدی شخص شما که بارها از آن گفتید راه‌اندازی پرواز خارجی است و می‌بینیم بسیاری دیگر از فعالان گردشگری استان این دغدغه را دارند. آیا شما همچنان این دیدگاه را دارید که ضرورت گردشگری استان پرواز خارجی است و آیا اتاق می‌تواند در این زمینه کاری بکند؟ برنامه‌ای دارید؟

پرواز خارجی نیاز به یک‌سری زیرساخت‌ها دارد و ما همچنان پیگیر آن هستیم و مدیریت محترم استان هم از پرواز خارجی حمایت کافی دارند اگر پشتکار داشته باشیم پرواز خارجی قابل راه‌اندازی است.

با روحیه‌ای که در مسئولین می‌بینم اینکار عملی است.

به دلال‌های گردشگری اشاره کردید. راهنمایان رسمی گردشگری و هتل‌ها و مراکز اقامتی هم همواره از فعالیت غیرمجازها گلایه داشته‌اند. شما که از بدنه‌ی همین خانواده هستید اگر کرسی مهمی چون نمایندگی در اتاق را کسب کنید فکر می‌کنید برای دفاع از حقوق بخش رسمی گردشگری می‌توانید کاری انجام دهد؟

اتاق ابزار اجرایی برای این‌که با چنین وضعیتی برخورد کند ندارد اما می‌تواند نسبت به چنین اتفاقاتی هشدار دهد و بعد هم برای حل آن، به بخش دولتی مشاوره دهد. وظیفه‌ی اصلی اما بر عهده‌ی بخش‌های نظارتی است که با جدیت این مسئله را پیگیری کنند. این یک مطالبه‌ی جدی از سوی فعالان رسمی گردشگری استان است که اداره محترم میراث‌فرهنگی نظارت بر این بخش را جدی‌تر و پیگیری را بیش‌تر و این مسائل را حل کند. این‌که بگوییم نامه نوشته‌ایم تا با این مشکل برخورد شود کاری را جلو نمی‌برد. فعالیت غیرمجازها چیزی نیست که با نامه‌نگاری قابل حل باشد؛ نیاز به عزم جدی دارد. نباید چشم به روی تبعات ناخوشایند فعالیت دلال‌ها و غیرمجازها بر گردشگری استان ببندیم؛ این گروه‌ها علاوه بر این‌که در سیستم رسمی گردشگری اختلال ایجاد می‌کنند، برای مردم نیز زحمت و گرفتاری درست می‌کنند که نمونه‌های فراوانی از شکایات و نارضایتی مردم هم در این زمینه وجود دارد. علاوه بر این، وقتی این غیرمجازها حاشیه‌ی امنی برای فعالیت پیدا می‌کنند، افراد دلسوز و متعهد که طبق قوانین و مقررات دارند کار می‌کنند هم انگیزه‌شان کم می‌شود و احساس بی‌پناهی می‌کنند. اتاق نمی‌تواند با این گروه‌ها برخورد کند، اما اگر پیگیری و پافشاری کند، شاید بتواند حساسیت بیش‌تری در استان نسبت به این معضل ایجاد کند.

برخی فعالان گردشگری ما در شهرستان‌های استان فعالیت دارند. آیا اتاق کرمان صدای آن‌ها هم خواهد بود؟ برنامه‌ای در این زمینه هم دارید؟

وقتی یک برنامه‌ریزی کلی و تصمیم‌گیری مثلا درباره‌ی هتل‌ها یا دفاتر مسافرتی داشته باشیم قاعدتا کل استان را در برمی‌گیرد. منظور ما فقط کرمان نیست و همه‌ی شهرستان‌ها چه نمایندگی اتاق داشته باشند چه نداشته باشند، در برنامه‌ها دیده خواهد شد. گردشگری یک زنجیره‌ی به هم پیوسته است و صرفا تابع جغرافیایی که در آن فعالیت می‌کنیم نیست.

مثلا در این سال‌ها شاهد رشد جهشی واحدهای بوم‌گردی در استان هستیم. اغلب این واحدها در روستاها هستند و قطعا با مشکلاتی هم روبه‌رو شده‌اند ولی صدایشان را نمی‌شنویم. شما به این مسائل هم فکر می‌کنید؟

یکی از فرصت‌هایی که اتاق می‌تواند فراهم کند این است که محل تاسیس تشکل‌ها و انجمن‌هاست و گروه‌های مختلف می‌توانند در قالب ایجاد تشکل‌هایی، صدای خود را بلند و مسائل خود را دنبال کنند.

با توجه به این‌که ۱۵ سال سابقه‌ی حضور در کمیسیون گردشگری اتاق کرمان را در کارنامه دارید ارزیابی شما از ارتباط اتاق و بخش دولتی چیست و چه برنامه‌ای برای تقویت ارتباطات دوسویه دارید؟

آنچه در این زمینه تاکنون اتفاق افتاده است در حد تعارفات معمولی بوده و نتیجه‌ای عاید بخش خصوصی نشده و انتظاراتی که داشته بی‌پاسخ مانده و در واقع، بیش‌تر این ارتباطات حالت تشریفاتی داشته است. مثلا سفیر فلان کشور به کرمان آمده؛ بخش خصوصی در حد پذیرایی همکاری کرده و بعد هم هیچ پیگیری صورت نگرفته است. در مجموع می‌توان نتیجه گرفت که ارتباطات دولتی و خصوصی دستاوردی نداشته و لازم است به گونه‌ای عمل شود که نتیجه‌ای ملموس ببینیم. چیزی که ما تا حالا ندیده‌ایم.

چرا این‌گونه بوده است؟

فکر می‌کنم دلیل اصلی این است که از طرف اتاق برنامه‌ای نداشتیم به بخش دولتی ارایه کنیم و حالا یکی از برنامه‌های جدی باید این باشد که تعامل با بخش دولتی به‌طور کامل برقرار شود و اتاق نقش مشورتی خود را به‌خوبی ایفا کند. در شرایط اقتصادی فعلی که روز به روز هم دارد سخت‌تر می‌شود اگر این تعاملات نباشد و دست بخش خصوصی برای کار کردن باز نباشد، مطمئن باشید بخش دولتی نمی‌تواند اثرگذاری داشته باشد. این، بخش خصوصی توانمند و منسجم ماست که می‌تواند تحریم‌ها و دیگر مشکلات را به‌راحتی پشت سر بگذارد. بخش دولتی هم باید با اعتماد کامل به این توانایی، مسیر را برای فعالیت بخش خصوصی باز کند؛ موانع را بردارد و از همه مهم‌تر صدای این بخش را بشنود.

اگر صحبت دیگری دارید بفرمایید.

معتقدم کسی می‌تواند مسائل گردشگری را درک کند که سرمایه‌ی مادی و فکری خود را در این صنعت، فعال کرده باشد. اتاق بازرگانی جای نشستن پشت میز و روزمرگی نیست.

کسی که تفکر کارمندی داشته باشد، شاید بتواند در برخی از زمینه‌ها از خود کارآیی نشان دهد ولی مسائل بخش خصوصی، آن هم در شرایط ویژه‌ی فعلی، با تعارف و شیوهٔ کارمندی پیش نمی‌رود.

نباید لحظه‌ای این را از یاد ببریم که روز به روز تعدادی واحدهایی که دارند ورشکسته و تعطیل می‌شوند، بیش‌تر می‌شود. باید یک عزم جدی برای رفع مشکلات آن‌ها ایجاد شود، باید نظرات واحدهای کوچک گرفته شود که این اتفاق تاکنون رخ نداده است. بخش‌های دولت هم بخشنامه‌ای عمل کردند. باید برای تغییر این وضع اقدام کنیم.

ارزیابی مقامات استان از فعالیت‌های آژانس جنوب‌شرق

غلامرضا فرخی، مدیرکل میراث‌فرهنگی استان: پروازهای مستقیم جنوب‌شرق از ارکان مهم معرفی استان و جذب گردشگر در این ۲۵ سال بوده است

محمد جواد فدایی استاندار کرمان: آقای دهقانی؛ مدیرعامل آژانس جنوب‌شرق از بنیان‌گذاران گردشگری کرمان محسوب می‌شوند

سیدمهران عالم‌زاده، شهردار کرمان: تبادل مباحث فرهنگی و گردشگری بین استان‌ها و معرفی بیش‌تر جاذبه‌های استان با سوابق آژانس جنوب‌شرق می‌تواند سریعتر محقق شود